

28.11.2024

Työryhmän asettaminen arvioimaan vankimäärän kehitystä ja vankilaverkoston kehittämistarpeita

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut työryhmän arvioimaan vankimäärän kehitystä ja vankilaverkoston kehittämistarpeita.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman 20.6.2023 yhtenä tavoitteena on käynnistää vankilaverkoston uudistaminen turvallisen ja kustannustehokkaan rangaistusten täytäntöönpanon toteuttamiseksi. Tavoitteen mukaan huolehditaan siitä, että vankilaverkosto on riittävän laaja; että yksiköt ovat sijainnin, valvonnan ja henkilöstön saatavuuden kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisia ja että vankipaikkojen ja varmuusosastojen määrää vastaa tarvetta.

Vankilaverkoston kehittäminen edellyttää tietoa vankimäärän kehittymisestä. Vankimäärä on viime vuosina kasvanut ennakoitua enemmän. Vankiloissa on nykyään merkittävä yliasutus. Rikosseuraamuslaitos ennakoii vankimäärän kasvavan lähivuosina edelleen noin 250 vangilla, vaikka lainsäädäntöön ei tehtäisi uusia vankimäärää lisääviä kiristyksiä. Arvioon vaikuttavat mm. seksuaalirikoslainsäädäntöön viime hallituskaudella tehdyt uudistukset (voimaantulo 1.1.2023), tutkintavankeuslainsäädännön vuoden 2018 uudistus (103/2018) ja muista syistä ennakoitu vankimäärän kasvu. Hallitusohjelmassa on useita kirjauksia rangaistusten kiristämisestä, jotka lisäävät edelleen vankimäärää.

Tällä hetkellä rakenteilla olevissa vankiloissa (Vaala, Vantaan lisärakennus ja Oulu) tulee olemaan nykyiseen verrattuna yhteensä 200 lisäpaikkaa. Lisäksi hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta on 22.10.2024 puoltanut aserikoslainsäädännön kokonaisuudistuksen toteuttamista oikeusministeriön työryhmän ehdotusten mukaisesti, huomioiden tämän johdosta tarvittavat vankipaikat.

Rikosseuraamuslaitoksessa on käynnistynyt työ vankimäärän kehitystä koskevan ennustemallin rakentamisesta. Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksessa päivitetään vuonna 2022 valmistunut vankilaverkostoseelvitys.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on arvioida vankimäärän kehitystä, vankipaikkatarpeita ja keinoja vaikuttaa vankimäärään.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on edistää vankilaverkoston kehittämistä koskevien hallitusohjelmakirjausten toimeenpanoa erityisesti seuraavilla tavoilla:

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

- työryhmä arvioi viime vuosien vankimäärän kehitystä ja syitä siihen,
- työryhmä laatii ennusteen vankimäärän kehityksestä pitkällä ja lyhyellä aikavälillä,
- työryhmä arvioi pitkän ja lyhyen aikavälin vankipaikkatarpeita suljettujen ja avovankipaikkojen osalta huomioiden erilaiset vankiryhmät, vankipaikkakehitys ja vankiloiden peruskorjaustarve sekä tarvittavat väliajan ratkaisut,
- työryhmä selvittää muita keinoja vaikuttaa vankimäärään, kuten vaihtoehtoisten rangaistusmuotojen käytön tehostamisen ja ulkomaalaisten vankien siirron kotimaihinsa,
- työryhmä esittää tarvittaessa asiaa koskevia tutkimustarpeita,
- työryhmän työtä voidaan muun ohessa hyödyntää valmisteltavassa oikeudenhoidon selonteossa.

Toimikausi

1.12.2024-31.12.2026.

Kustannukset

Jäsenet toimivat työryhmässä virkatyönä ilman eri korvausta.

Organisointi

Puheenjohtaja:

kansliapäällikkö Antti Leinonen, oikeusministeriö

(varapuheenjohtaja osastopäällikkö Ville Hinkkanen, oikeusministeriö)

Jäsenet:

osastopäällikkö Tapio Laamanen, oikeusministeriö

(varajäsen neuvotteleva virkamies Jouni Rutanen, oikeusministeriö)

yksikönpäällikkö Lauri Rautio, oikeusministeriö

(varajäsen neuvotteleva virkamies Minna Piispa, oikeusministeriö)

johtava asiantuntija Aleksi Kirjonen, oikeusministeriö

yksikönpäällikkö Venla Salmi, Rikosseuraamuslaitos

(varajäsen erityisasiantuntija Antti Kääriälä, Rikosseuraamuslaitos)

yksikönpäällikkö Heli Tamminen, Rikosseuraamuslaitos

kriminologian professori Mikko Aaltonen, Itä-Suomen yliopisto

Piispa toimii myös työryhmän sihteerinä.

Työryhmän nimeämisessä on huomioitu naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §. Työryhmän jäseniksi on esitetty henkilöitä, joilla työtehtäviensä puolesta on erityistä asiantuntemusta koordinaatioryhmän tehtäviin. Tästä johtuen on ollut mainitussa säännöksessä tarkoitettu erityinen syy sille, ettei prosentuaalista osuutta ole ollut mahdollista noudattaa.

Kokouksiin voivat samanaikaisesti osallistua sekä jäsenet että varajäsenet. Edustettavaa tahoa voi tästä erikseen sovittaessa työryhmän kokouksissa edustaa myös muu kuin työryhmään nimetty jäsen tai varajäsen.

Oikeusministeri

Leena Meri

Yksikön päällikkö,
lainsäädäntöneuvos

Jussi Matikkala

JAKELU

Puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet

TIEDOKSI

Oikeusministeriö

- viestintäyksikkö

- kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto

- yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto

- demokratia- ja julkisoikeusosasto

Rikosseuraamuslaitos

Itä-Suomen yliopisto

VN/23871/2023-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: